

Nota ter besluitvorming conceptwetsvoorstel testbewijs - MCC 5 maart 2021

Met deze nota wordt akkoord aan de MCC gevraagd op het conceptwetsvoorstel testbewijs en memorie van toelichting (zie bijlagen). Met dit wetsvoorstel worden de tijdelijke bepalingen ter bestrijding van de epidemie van covid-19 uitgebreid met de mogelijkheid om activiteiten mogelijk te maken voor personen die met een testuitslag kunnen aantonen op het moment van afname niet te zijn besmet met het coronavirus.

In de MCC van 16 februari zijn de uitgangspunten en de afbakening van dit wetsvoorstel aan u voorgelegd. Op basis van deze bespreking zijn het conceptwetsvoorstel en memorie van toelichting tot stand gekomen.

Advies: de ACC adviseert akkoord te gaan met het wetsvoorstel.

Indien de MCC instemt met het voorstel zal deze aan o.a. de Autoriteit Persoonsgegevens en College rechten van de mens worden voorgelegd voor advies. Na advisering en verwerking wordt het wetsvoorstel voorgelegd aan de MR voor indiening bij Tweede en Eerste Kamer. In deze nota vindt u de toelichting op wetsvoorstel en de planning.

Toelichting

a) Reikwijdte wetsvoorstel: mbo, hbo en wo

In de MCC van 16 februari is gevraagd om een begaanbare route te vinden om het mbo en ho niet uit te sluiten van de inzet voor een testbewijs. De ACC heeft instemmend gereageerd op de voorgestelde route.

Om testbewijzen te kunnen inzetten in mbo en ho, is met dit wetsvoorstel geregeld dat er eerst een algemene maatregel van bestuur (amvb), inclusief een voorhangprocedure bij het parlement en advisering door de Raad van State, nodig is. Op deze manier is er een extra waarborg voor zorgvuldige besluitvorming. MOCW zal deze amvb mede ondertekenen. In het wetsvoorstel zijn verder de voorwaarden opgenomen waaronder deze amvb kan worden vastgesteld. Pas na de inwerkingtreding van de amvb, kan in een ministeriële regeling worden geregeld welke beperkende maatregelen uit het tijdelijke hoofdstuk Va van de Wet publiek gezondheid wel of niet meer van toepassing zijn.

Op deze manier is het nog steeds mogelijk om het testbewijs in te zetten voor het mbo en ho, maar gaat het expliciet om een mogelijkheid die alleen kan worden benut als onderwijsinstellingen voldoende testfaciliteiten realiseren (zij worden daarbij ondersteund door OCW) en zich inspanssen om studenten zonder testbewijs ook zoveel mogelijk fysiek onderwijs te geven (om uitsluiting van onderwijs tegen te gaan).

b) Reikwijdte wetsvoorstel: niet-essentiële voorzieningen

Met dit wetsvoorstel wordt verder geregeld dat het testbewijs juridisch verplicht kan worden gesteld voor cultuur, evenementen, georganiseerde jeugdactiviteiten, horeca en sport. Dit betekent dat voor deze sectoren in een ministeriële regeling kan worden geregeld welke beperkende maatregelen uit het tijdelijke hoofdstuk Va van de Wet publieke gezondheid wel of niet meer van toepassing zijn. Verder zal in de ministeriële regeling een nadere precisering kunnen worden gegeven binnen genoemde sectoren; bijvoorbeeld theaters, evenementen buiten met een maximum aantal bezoekers, restaurants etc.

c) Gelijkstelling

Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat per ministeriële regeling ook een medische verklaring of een vaccinatiebewijs op een vergelijkbare manier ingezet kan worden als een testbewijs. Het gaat hier nadrukkelijk om de mogelijkheid om een bewijs in de toekomst ook te kunnen genereren met andere verklaringen dan alleen negatieve testverklaring.

Op dit moment weten we nog niet wat het effect van vaccinatie is op besmettelijkheid. Mocht blijken dat een vaccinatie ook ervoor zorgt dat degene niet meer besmettelijk is, dan biedt dit dus de mogelijkheid dat deze persoon zich niet meer hoeft te laten testen maar met de app CoronaCheck een bewijs van de vaccinatie ophaalt. De controleur komt dan niet te weten dat je

bent gevaccineerd, alleen dat je niet besmettelijk bent (want het controle scherm in CoronaCheck kleurt groen). Het gaat dus niet om een vaccinatieplicht, enkel en alleen om de mogelijkheid dat je je niet hoeft te laten testen.

Dezelfde mogelijkheid wordt geboden voor de medische verklaring op basis van een serologische test van personen die Corona hebben gehad. Daarmee zal ook in CoronaCheck een bewijs gegenereerd kunnen worden dat gelijkgesteld wordt aan een testbewijs. Deze mogelijkheid zou zelfs te zijner tijd kunnen worden uitgebreid naar positieve testbewijzen in CoronIT.

d) Exclusief gebruik CoronaCheck en CoronaCheck Scanner

In het wetsvoorstel is er voor gekozen om uitsluitend door VWS ontwikkelde apps (CoronaCheck en CoronaCheck Scanner) in te kunnen zetten. Na bespreking in de ACC onderzoeken we tijdens de consultatieperiode of de wet alsnog de mogelijkheid zou moeten bieden om in de toekomst via een ministeriële regeling andere apps toe te staan. Het advies van de AP kan daar wellicht ook inzicht in bieden.

De keuze voor een app is ingegeven door de gebruiker centraal te stellen: zo weet de gebruiker dat het testbewijs betrouwbaar is én dat de persoonsgegevens van de houder van het testbewijs beschermd worden. Communicatief is het bovendien eenvoudiger voor zowel bezoeker als controleur als er één systeem is. Daarnaast maakt het de uitvoering eenvoudiger. Testbewijzen van verschillende partijen moeten onderling uitwisselbaar zijn. Dit vergt een toelatingskader voor dergelijke apps en een controle op de toelating. Ten slotte, Apple en Google hebben recent hun voorwaarden voor toelating in appstore aangepast waarin staat dat ze dit soort type apps alleen toestaan als die van de overheid komen. In het geval van één app voor bezoeker en controleur, zal het technisch mogelijk worden gemaakt dat commerciële testaanbieders om op de CoronaCheck te kunnen worden aangesloten.

e) Verwerking persoonsgegevens

Om misbruik zo veel mogelijk te voorkomen is het wenselijk een sterkere relatie te leggen tussen de geteste persoon en het testbewijs. In het testbewijs zullen persoonsgegevens zoals naam, geboortedatum en/of initialen opgenomen worden in het testbewijs (zichtbaar naast of via de QR-code). Deze kunnen dan bij de entree vergeleken worden met het ID-bewijs. Daarbij maken we onderscheid naar een digitaal testbewijs en een fysiek testbewijs. Consequentie is dat in de wet moet worden opgenomen dat we persoonsgegevens verwerken én moet er een mogelijkheid zijn om naar legitimatie te vragen om de geldigheid van het testbewijs te kunnen valideren. Het wetsvoorstel zal hierdoor voor advies langs de AP moeten.

f) Geldigheid testbewijs

In de memorie van toelichting wordt voorgesteld om voor eenmalige activiteiten uit te gaan van een geldigheidsduur van 48 uur. Indien dat niet verantwoord wordt geacht, wordt het testbewijs niet ingezet. Een geldigheidsduur van 24 uur, zoals geadviseerd door het OMT voor sneltesten, is immers niet goed uitvoerbaar. De duur van de activiteit is namelijk ook vervat in de geldigheidsduur. De Kamer is hierover geadviseerd in de brief van 23 februari over de stand van zaken Covid-19. Er zal telkens een actuele beoordeling plaatsvinden van de geschikte testmethode en teststrategie, gegeven de epidemiologische situatie en de geldende maatregelen op het moment dat besloten wordt testbewijzen daadwerkelijk in te zetten. Door deze koppeling aan de systematiek van de routekaart en de invoering bij ministeriële regeling vindt een doorlopende afweging plaats van de inzet van testbewijzen waarbij steeds rekening wordt gehouden met de verschillende type activiteiten en voorzieningen. Bij deze afweging zal rekening worden gehouden met het afwegingskader dat de Gezondheidsraad in haar advies heeft opgenomen.

g) Geen verplichting voor werknemers

In het wetsvoorstel zijn personen die beroeps- of bedrijfsmatig werkzaamheden verrichten (hierna: werknemers) bij de voorzieningen of activiteiten waar het testbewijs juridisch verplicht wordt gesteld uitgesloten van de verplichting om een testbewijs te overleggen. De aard van de rechtsverhouding en de afhankelijkheidsrelatie tussen werkgever enerzijds en werknemer, uitzendkracht, gedetacheerde, zzp'er en vergelijkbare medewerkers anderzijds, de consequenties

voor de medewerker die geen testbewijs kan of wil overleggen, de inbreuk op de privacy van de medewerker en de doorbreking van het medisch beroepsgeheim maken het verplicht testbewijs voor medewerkers voornamelijk vanuit het oogpunt van de proportionaliteit een te ingrijpende maatregel. Werknemers worden nadrukkelijk wel in staat gesteld om op vrijwillige basis een testbewijs te verkrijgen.

Er is overleg gaande met SZW en de sociale partners over hoe werknemers goed kunnen worden beschermd, wanneer zij werkzaam zijn bij voorziening/activiteit waar het testbewijs juridisch verplicht is. Hierbij wordt er ook gekeken naar eventuele agressie aan deur wanneer de bezoeker geen testbewijs wil of kan overleggen.

h) Leeftijd

Het voorstel is in de memorie van toelichting op te nemen om voor kinderen jonger dan 12 jaar het testbewijs niet juridisch verplicht te stellen. Deze leeftijdsgrens geldt ook personenvervoer uit het buitenland

i) Financiën

In de memorie van toelichting staat het kopje financiën nu nog op PM. Dit vanwege de besluitvorming die separaat in de MCC van 5 maart volgt over de verdeling van de kosten (eventuele bijdrage door sector/burger of volledige financiering door het Rijk) en de definitieve opdracht voor fase 1 van de uitrol van de testcapaciteit.

Planning

Juridisch is het mogelijk om andere evenementen (dan die nu al staan gepland) onder Fieldlab Evenementen te brengen en daar te experimenteren met toegangstesten, CoronaCheck en de CoronaCheck Scanner. Deze fieldlabs zouden in maart kunnen plaatsvinden. Hierover worden de eerste gesprekken gevoerd met EZK, OCW en Fieldlab BV. Een eventueel besluit hierover zal ook via het ACC en MCC lopen.

Onderstaande planning gaat ervanuit dat voor een advies van de AP 4 weken nodig is. VWS is in overleg met de AP om te bezien of deze termijn verkort kan worden, zodat het wetsvoorstel eind maart kan worden aangeboden aan beide Kamers. De direct betrokken departementen worden meegenomen in de verdere voorbereiding.

In de Ministerraad van 5 maart wordt de internetconsultatie van dit wetsvoorstel voorgelegd. Deze zal plaatsvinden vanaf 8 maart.

- 5 maart wetsvoorstel MCC
- 8 maart voor advisering en toetsing naar AP (max. 4 weken), College rechten van de mens en Adviescollege toetsing regeldruk. Het wetsvoorstel zal ook worden voorgelegd aan de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Voedsel- en Waren Autoriteit. Daarnaast zal het wetsvoorstel ook voorgelegd worden aan internetconsultatie. Via deze weg kunnen ook de betrokken stakeholders reageren op het wetsvoorstel.
- 16 april MR
- 16 april naar RvS voor advies, vervolgens nader rapport en eventuele aanpassingen wetsvoorstel.
- 23 april indiening wetsvoorstel TK
- Afhankelijk van behandeling door (nieuwe) TK en daarna EK: inwerkingtreding in mei.